

Jakso 2. Gaussin laki

Näytä tai jätä tarkistettavaksi tämän jakson tehtävät viimeistään keskiviikkona 31.7.2019.

Tässä jaksossa sovelletaan Gaussin lakia $\oint_A \vec{E} \cdot d\vec{A} = \frac{Q_{\text{sis}}}{\epsilon_0}$. Jaksoissa 1 saatuja tuloksia voi käyttää hyväksi.

T 2.1 (Tee ainakin tämä ja seuraava tehtävä): Alla on lueteltu kolme erilaista tasaisesti varattua kappaletta.

- i) Umpinainen pallo (säde R), jonka sisällä on positiivinen vakiovaraustiheys ρ .
  - ii) Hyvin pitkä sylinteri, joka on varattu siten, että sisällä on vakioviivavaraus λ .
  - iii) Hyvin laaja tason muotoinen levy, joka on varattu siten, että levyllä on molemmilla pinnoilla vakiovarauskate σ .
- a) Piirrä kuva jokaisesta kappaleesta ja sähkökenttäviivat kappaleiden ulkopuolelle.
  - b) Valitse sellainen Gaussin suljettu pinta, joka sopii sähkökentän laskemiseen kyseisten kappaleiden ulkopuolella. Piirrä valitsemasi pinnat edellisessä kohdassa piirtämiisi kuviin.

T 2.2 (Tee ainakin tämä ja edellinen tehtävä): Umpinaisen pallon (säde R) sisällä on positiivinen vakiovaraustiheys ρ . Määritä sähkökenttä varatun pallon ulkopuolella käyttäen Gaussin lakia.

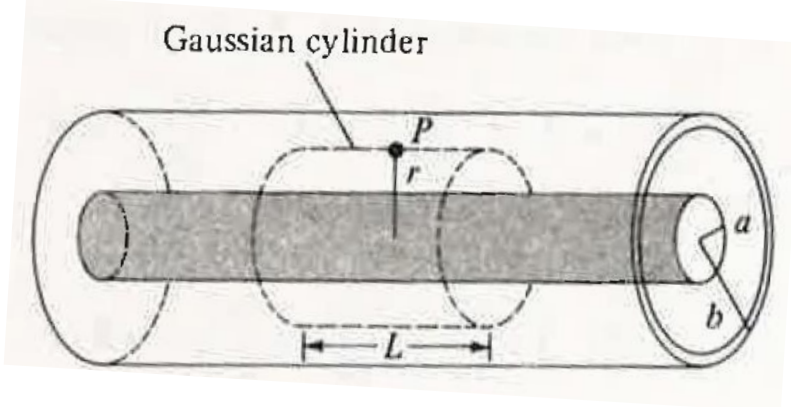
T 2.3: Hyvin pitkä sylinteri on varattu siten, että sisällä on vakioviivavaraus λ . Määritä sähkökenttä varatun sylinterin ulkopuolella käyttäen Gaussin lakia.

T 2.4: Hyvin laaja tason muotoinen levy on varattu siten, että levyllä on molemmilla pinnoilla vakiovarauskate σ . Määritä sähkökenttä varatun levyn ulkopuolella käyttäen Gaussin lakia.

T 2.5: Pallon (säde R) sisällä on varaus Q tasaisesti varautuneena. Määritä sähkökenttä pallon ulkopuolella ja sisällä etäisyydellä r pallon keskipisteestä.

T 2.6: Ontossa pallokuoressa (säde R) on positiivinen vakiovarauskate σ . Määritä sähkökenttä pallon ulkopuolella ja sisäpuolella etäisyydellä r pallon keskipisteestä.

T 2.7: Sylinterikondensaattori koostuu kahdesta sisäkkäisestä metallisylinteristä alla olevan kuvan mukaisesti. Sisemmän sylinterin (ulko)säde on a ja ulomman sylinterin (sisä)säde on b . Sisemmässä sylinterissä on varaustiheys pituusyksikköä kohden λ ja ulommassa sylinterissä $-\lambda$. Määritä sähkökenttä etäisyydellä r sylinterin keskiakselista sylinterien a) välissä b) ulkopuolella.

Vastauksia

T 2.2: $E = \frac{\rho R^3}{3\epsilon_0 r^2}$

T 2.3: $E = \frac{\lambda}{2\pi\epsilon_0 r}$

T 2.4: $E = \frac{\sigma}{\epsilon_0}$

T 2.5: $E_{ULK} = \frac{Q}{4\pi\epsilon_0 r^2}$ $E_{SIS} = \frac{Qr}{4\pi\epsilon_0 R^3}$ Suunnat?

T 2.6: $E_{ULK} = \frac{\sigma R^2}{\epsilon_0 r^2}$ Suunta?

T 2.7: a) $E = \frac{\lambda}{2\pi\epsilon_0 r}$ Suunta?